

Avd. Social hållbarhet/Skaraborgsenheten  
Västra Götalandsregionen

# Folkhälsoarbetet i Karlsborgs kommun

## Verksamhetsberättelse – 2019



# Innehåll

## Inledning

|   |           |
|---|-----------|
| <b>Del 1</b> - Uppföljning av folkhälsoavtalet              | <b>4</b>  |
| <b>Del 2</b> - Prioriterat lokalt folkhälsoarbete           | <b>6</b>  |
| Folkhälsorådets ekonomiska slutrapport                      | <b>8</b>  |
| <b>Del 3</b> - Eventuell bilaga med ytterligare information | <b>10</b> |

---

Verksamhetsberättelsen har godkänts av folkhälsorådet i Karlsborgs kommun den 2020-02-19

Catarina Davidsson (C)  
Folkhälsorådets ordförande  
Karlsborgs kommun

Peter Sögaard (MP)  
Folkhälsorådets vice-ordförande  
Östra hälso- och sjukvårdsnämnden

# Inledning

Enligt avtalet om lokalt folkhälsoarbete ska det varje år sammanställas en verksamhetsberättelse för respektive kommun i Skaraborg som beskriver en uppföljning av dess åtagande i folkhälsoavtalet, samt utvalda delar av det föregående årets planerade folkhälsoarbete.

Folkhälsoarbetet ska, så som det står i avtalet, ”innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det ska bedrivas med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. Arbetet ska omfatta både hälsofrämjande och förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov.”

## **Syftet med verksamhetsberättelserna**

Att Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, kommunerna och andra intressenter ska få en enkel och överskådlig bild över det folkhälsoarbete som har genomförts under året i respektive kommun och i Skaraborg.

Att ge underlag för dialog och vägledning för beslut, uppdrag och insatser.

# Del 1

## Uppföljning av folkhälsoavtalet

| Åtaganden i avtalet   | Helt uppfyllt                       | Delvis uppfyllt                     | Ej uppfyllt              | Inlett processen för att uppfylla åtagandet | Motivering till svaret   |
|---|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|---|--|
| Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt och utgå från befolkningens behov                 | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    | Att arbeta långsiktigt och utgå från befolkningens behov är en ständigt pågående process. Program för social hållbarhet 2019 - 2022 har antagits av kommunfullmäktige.   |
| Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning                           | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/>         | Arbete pågår utifrån ovan Program. Nämnder och förvaltningar beslutar om mål utifrån programmet och utformar aktiviteter. Uppföljning sker i kommunens kvalitets- och uppföljningssystem, Stratsys. Nämnder och förvaltningar har kommit olika långt i processen.  |
| Folkhälsoarbetet ska bygga på systematiska och målinriktade insatser                    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/>         | Se ovan motivering.  |
| Folkhälsoarbetet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet                             | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/>         | Se ovan motivering.  |
| Styrning och ledning av folkhälsoarbetet ska vara integrerat i kommunens ledningssystem | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    | Ett av kommunfullmäktiges mål är att Karlsborg ska vara en socialt hållbar kommun. Arbetsmodellen utifrån Program för social hållbarhet och folkhälsorådets reglemente ska stärka det tvärvetenskapliga långsiktiga arbetet med planering och utvärdering. Samtliga förvaltningschefer och KSAU leder och styr arbetet. Uppföljning sker i Stratsys. |

| Åtaganden i avtalet   | Helt uppfyllt                       | Delvis uppfyllt                     | Ej uppfyllt              | Inlett processen för att uppfylla åtagandet | Motivering till svaret  |
|---|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|---|---|
| Kommunen ansvarar för att ta fram en långsiktig och strategisk planering för det lokala folkhälsoarbetet med framtagna behovsbilder och prioriteringar. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    | Program för social hållbarhet 2019 - 2022 med prioriteringar är antaget av fullmäktige oktober 2018.  |
| Planeringen för folkhälsoarbetet ska innehålla uppföljningsbara mål/indikatorer   | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    | Arbete pågår utifrån ovan Program. Nämnder och förvaltningar beslutar om mål utifrån programmet och utformar aktiviteter. Uppföljning sker i kommunens kvalitets- och uppföljningssystem, Stratsys. Nämnder och förvaltningar har kommit olika långt i processen. Indikatorer på KF nivå är från Öppna jämförelser folkhälsa samt från SCB:s medborgarundersökning.     |
| Kommunen ska aktivt använda samhällsplanering och kommunal verksamhet för att främja befolkningens hälsa  | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    | Se ovan motivering. Sedan 2019 har en annan organisering av folkhälsorådet beslutats tillsammans med arbetsmodell i Program för social hållbarhet. Detta innebär att samtliga förvaltningschefer, chef för V&C och FTV och folkhälsostateg är beredningsgrupp till folkhälsorådet. Folkhälsorådet är KSAU plus två ledamöter från ÖHSN. En revidering av ÖP är på gång. |
| Kommunen ska bidra med kunskaps- och metodstöd i folkhälsoarbetet   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                    |   |



## Övergripande kommentar om området

Ett viktigt strategiskt arbete under 2019 har varit den nya arbetsprocessen i Program för social hållbarhet och det nya reglementet för folkhälsorådet som kommer följas upp och eventuellt utvecklas under 2020. Därtill kan nämnas det arbete som skett i kommunens chefsgrupp. Efter genomförd föreläsning om lyckoforskning i september arbetar de tvärsektoriellt med vad som kan sätta guldkant på invånarnas vardag. Under mars månad antog kommunfullmäktige den regionala handlingsplanen för psykisk hälsa samt den regionala strategin för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS). Folkhälsostrategen har där efter gjort en kartläggning över förvaltningarnas arbete och vilka luckor som finns för att nå målen. Därefter har handlingsplaner till ovan dokument utformats som innehåller flera processer att arbeta med under 2020 och framåt.

## Område 2: Barn och ungas psykiska hälsa

| Aktuell status för arbetet                | Process påbörjad/pågående           | Process slutförd                    | Samverkan med andra kommuner        | Samverkan med externa parter        | Samverkan med regionens verksamheter | Delfinansiering från folkhälsorådet |
|---|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|
| Planering                                 | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/>  | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Implementering av insatser                | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/>  | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Arbete utifrån befintliga handlingsplaner | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Utformning av policy/rutiner/riktlinjer   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>             | <input type="checkbox"/>            |
| Uppföljning/utvärdering                   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>             | <input type="checkbox"/>            |

### Övergripande kommentar om området

En process inom området är det tvärasektoriella arbetet för ett föräldraskapsstöd från 0-18 år. I detta arbete inkluderas arbetet för minskad användning av droger. Processen har inneburit att systematisera arbetet och få med det i årscykeln i respektive verksamhet. Bland annat har ett samverkansavtal mellan socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning tagits fram och flera processdagar har genomförts. En ny arbetsgrupp under BRÅ – ”Lilla BRÅ” har bildats och ska träffas första gången under 2020. En annan process är arbetet för att skapa ett systematiskt arbete för psykisk hälsa i skolan utifrån vad barn och unga upplever som stressande och vad de kan få för stöd i detta. Vid årets slut har aktiviteter och nya rutiner för att främja psykisk hälsa implementerats på Carl Johanskolan (YAM, aktiviteter utifrån projektet Tillsammans).



### Område 3: Fullföljda studier-trygghet och studiero

| Aktuell status för arbetet                | Process påbörjad/pågående           | Process slutförd         | Samverkan med andra kommuner        | Samverkan med externa parter        | Samverkan med regionens verksamheter | Delfinansiering från folkhälsorådet |
|---|-------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|
| Planering                                 | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Implementering av insatser                | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Arbete utifrån befintliga handlingsplaner | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Utformning av policy/rutiner/riktlinjer   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Uppföljning/utvärdering                   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>             | <input checked="" type="checkbox"/> |

### Övergripande kommentar om området

Under våren 2019 genomfördes ett antal föreläsningar till elever för att stärka den psykosocial miljön i skolan. Diskussioner om en långsiktig och systematisk satsning har initierats av folkhälsorådet tillsammans med Barn- och elevhälsochefen. Detta har resulterat i att Karlsborgs kommun och Forsviks friskola gick med i den Skaraborgsövergripande kraftsamling Fullföljda studier - Trygghet och studiero från den 1 augusti. Under hösten har tre föreläsningar av Helene Jenvén genomförts och arbete för att ta fram rutiner och direkt åtgärdande aktiviteter har påbörjats. Arbetet fortgår under hela 2020.

## Folkhälsorådets ekonomiska slutrapport

| Område                     | Budget         | Förbrukat      | Återstående medel |
|----------------------------|----------------|----------------|-------------------|
| Goda boende miljöer        | 10 000         | 0              | 10 000            |
| Barn och unga....          | 65 000         | 137 307        | - 72 307          |
| Trygg hemmiljö och fritid  | 65 000         | 4 000          | 61 000            |
| Delaktighet och inflytande | 64 000         | 65 340         | - 1 340           |
| Övrigt                     | 3 390          | 706            | 2 684             |
| <b>Totalt</b>              | <b>207 390</b> | <b>207 353</b> | <b>37</b>         |

Om de återstående medlen uppgår till mindre än 1000 kr så fördelas inte medlen mellan parterna.

**Har icke förbrukade medel överförts till nästkommande år?**

Ja

Nej

## Del 3

### Eventuell bilaga med ytterligare information

Möjlighet finns att skicka med en bilaga med ytterligare information om folkhälsoarbetet som har genomförts. Har en sådan bilaga, i någon form, utformats?

Ja

Nej

Kontaktperson: Ann Norling Gustafsson, folkhälsostrateg

Telefon: 0505-172 33

E-post: [ann.norling.gustafsson@karlsborg.se](mailto:ann.norling.gustafsson@karlsborg.se)